mind," õiskas Mart nõnda, et mets, mis tee ääres oli, wasta tõlas. „Aga nüüd wõin ka sinu käest musu saada, eks ole tõsi?"

„Ja muidugi," wastas Anu natuke häbenedes, „mina olen ju nüüd Jumala ees sinu pruut."

Suure palawusega wõttis nüüd Mart Anu kaenlasse ja andis talle südamest suud. Metsa puud ja Jumala silm oliwad selle kihluse tunnismehed.

Mõlemad oliwad waheajal juba kodu ligi jõudnud, mis metsa salga sees seisis, sest see mets, kus sees Mart oma armastust Anule awaldas, oli Anu isa koha järele. Mardi wanemate sauna urtsik seisis selle tee ääres, kust Anu pidi mööda minema. Kui mõlemad oliwad sauna õue wärawa alla jõudnud, lahkusiwad nad sääl suuandmisega teine teisest ära, mõlemate südamed täis rõõmu, et ei jõua rääkidagi.

Kui Mart tuppa astus, mis ehk küll waewaline ja waene aga siisgi puhas ja koristatud oli, tuli talle esite ema ukse pääl wastu ja küsis kohe, kui ta Mardi otsa oli waadanud: „Kuule, Mart, mis sulle täna kiriku teel on juhtunud, et sa nii nagu ümber mundetud oled?"

„Mis mulle siis peab juhtunud olema, ema?" ütles Mart esite salates.

„Ega mina ei tea," wastas ema, „aga seda ma näen su näost, et sulle midagi on juhtunud. Sa ei ole mitte nõnda, nagu sa iga päew oled, waid hoopis rõõmsam, rahutum ja punasem, ja su nägu on nagu ära seletatud: ütle, Mart, mis õnnega oled sa kolku juhtunud, sest näha on, et see kurw ast mitte ei wõi olla."

„Mis teil siin on?" küsis nüüd isa, kes ka kambrikesest tuppa astus ja ema wiimased sõnad oli kuulnud.

„Ei midagi, ma tahtsin üksnes kuulda saada, mis Mardile on teel sündinud," ütles ema, „temal oli tuppa astudes imelik nägu, nagu ma seda tal esine ei olnud näinud. Kuule, Mart, kas üksipäini kodu tulid kirikust, wõi oli sul seltsi ka?"

„Üksipäini ei tulnud ma mitte," wastas waikse häälega Mart.

„Kes siis sinuga ühes tuli?" päris ema terawal meelel edasi.

„Pere Anu oli ka kirikus käinud, ja mina sain temaga

teel kokku ja tulin ühes temaga kuni kodu," wastas Mart natuke punaseks saades.

„Kas teisi inimesi sugugi ühes ei tulnud?" küsis ema weel.

„Ei tulnud, meie olime kahekesi," wastas jälle Mart.

„Mis asja wõis sul ometi pere Anuga sündida?" uuris ema ikka terawamalt järele ja waatas silmitsedes poja otsa.

„Noh, kui te just seda teada tahate," wõttis poeg sõna, „siis wõin ju teile ütelda, et midagi on juhtunud, aga see ei olnud mitte paha asi, ja pean ta esiteks weel oma saladuseks pidama."

„Poeg, sul ei pea midagi salaasja oma wanemate ees olema," ütles nüüd isa. „Kui see päälegi paha asi ei ole; siis wõid ju meile seda kohe ütelda. Tead ju küll, et meie ükski sinu kasu nõuame."

„Noh, üls ta kõik," ütles Mart wiimaks wiiwitades, „siis tahan teile seda ütelda: Ma olen täna pere Anule oma armastust awaldanud, ja tema on seda wasta wõtnud. Ta lubab, nii pea kui mul wähe wõimalik on pulme teha, minu naeseks saada. Mis teie sest asjast arwate?"

„Uiäh, heldekene," kiljatas ema täis imekspanemist, „mis sest asjast peab arwama! Kes sinule waesele sauualiste lapsele peretütart annab! Kus sa selle otsaga lähed, Mart! Jäta see lootus tühja! Ei sest tule midagi wälja."

„Oota, ema, las' ma kõnelen ka," wõttis isa waguſalt sõna. „Armas poeg, ma pean sulle tunnistama, et sa ühe wäga hää ja tubli naesterahwa omale oled walitsenud; paremat ei ole siin ümber kaudu kusgil leida, ja meie poolt ei saa sulle midagi keeldust ette pandud, kui sa seda armast neiud omale tahad saada. Aga kõige suurem takistus tuleb sulle wist peremehe poolest, sest ma ei arwa mitte, et tema nii hää meelega oma tüttre waese sauniku pojale annab, kui sa ka natuke koolitatud oled. Toona, kui temaga koos olin, siis ta küsis koguni pool pilgates sinu järele: „Noh, mis siis sinu koolitatud poeg teeb?" Kas ta ikka weel sinu juures on? Kas ta weel ikka unsi, ilmalikka ja jumalakartmata raamatuid ja zeitungisid loeb?" Waat', nii küsis ta. Sa näid tal nagu okas silmas olewat, usu mind, ehk sa küll midagi temale ei ole paha teinud."

Eesti-rahwa kasuline Kalender 1881, lk. 23